

7417 Sayılı Kanunla Özel Usulsüzlük Cezaları Artırıldı – Yedigâr ŞENÖZ, SMMM

Tarih: 6 Temmuz 2022 / 15:45 Kategori: Makaleler

7417 Sayılı Kanunla Özel Usulsüzlük Cezaları Artırıldı

Yedigâr ŞENÖZ

SMMM

yadigar.senoz@gmail.com

I- GİRİŞ:

7417 Sayılı "Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 05.07.2022 Tarih ve 31887 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Yapılan değişiklik ile özel usulsüzlük cezalarının düzenlendiği **213 sayılı Vergi Usul Kanununun** 353, mükerrer 355 inci ve elektronik ortamda bilgi ve belge güvenliğini sağlayan mükerrer 257 inci maddesinde düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre, 7417 sayılı Kanunun 27 inci maddesi ile 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (1) ve (2) numaralı bentlerinde yer alan "240" ibareleri "1.000" şeklinde, "120.000" ibareleri "500.000" şeklinde, "12.000" ibaresi "50.000" şeklinde değiştirilmiştir.

Bunun yanında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (7) ve (9) numaralı bentlerinde yer alan zorunluluklara uymayanlar hakkında söz konusu Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre uygulanan özel usulsüzlük cezalarının miktarları da 01.08.2022 tarihinden geçerli olmak üzere artırılmaktadır.

II. ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI KAT KAT ARTIRILMIŞTIR.

II.1. Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması

213 sayılı Kanunda düzenlenen idari nitelikteki vergi cezalarından biri olan usulsüzlük cezası, aynı kanunun 351 inci maddesinde vergi kanunlarının şekil ve usule ilişkin hükümlerine riayet edilmemesi şeklinde tanımlanmıştır.

Usulsüzlük cezaları, aynı Kanunun 352 inci maddesinde yer alan "genel usulsüzlük", 353, 355 ve mükerrer 355. maddelerinde yer alan "özel usulsüzlük" şeklinde iki ana gruba ayrılarak düzenlenmiştir. Genel usulsüzlük cezalarından daha ağır yaptırımlar içeren özel usulsüzlük cezaları ağırlıklı olarak 213 Sayılı Kanunda yer alan belgelerin verilmesi ve alınması yükümlülüklerine aykırı davranılması halinde ortaya çıkmaktadır.[1]

213 sayılı Kanunun, yükümlülerin vergilendirmeye ilgili belirli olgu ve işlemleri belirli belgelere bağlamalarını ve bu belgelerle ispat etmelerini öngörmüş bulunması, yükümlünün beyanına dayalı olan Türk vergi sisteminin bir gereğidir. Türk vergi sisteminde verginin salınması, yükümlünün beyanına; yükümlünün beyanı, defter kayıtlarına; defter kayıtları ise yasal koşulları içeren belgelere uygun olması ve belgelerin biçimsel koşulları taşımaları zorunluluğunun yanında, gerçek durumu yansıtmaları gerekmektedir.

213 sayılı Kanununun 353 üncü maddesi ile özel usulsüzlüklerin hangi eylemlerden oluştuğu ve karşılığında ne tür bir ceza verileceği açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde; birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, serbest meslek erbabına, kazançları götürü usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura almak zorunda oldukları, ayrıca sayılan kişiler dışında kalan ve belli bir bedeli aşan emtia satışı ve yaptıkları iş karşılığında ya da istenmesi halinde bu miktarın altındaki satış ve işler için de fatura vermek zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrasında, elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden aşağıdaki belgelerin verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227 nci ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için **maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.08.2022)** 1.000 Türk lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı **(7417 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.08.2022)** 500.000 Türk lirasını geçemez.

√ Fatura,

- √ Gider pusulası,
- √ Müstahsil makbuzu,
- √ Serbest meslek makbuzaları.

II.2. Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 351. maddesinin 2 nci fıkrasında ise, elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için **(7417 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.08.2022)** 1.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için **(7417 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.08.2022)** 50.000 Türk lirasını, bir takvim yılı içinde ise **(7417 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişen ibare; Yürürlük: 01.08.2022)** 500.000 Türk Lirasını geçemez.

- √ Perakende satış fişi,
- √ Ödeme kaydedici cihazla verilen fiş,
- √ Giriş ve yolcu taşıma bileti,
- √ Sevk irsaliyesi,
- √ Taşıma irsaliyesi, Yolcu listesi,
- √ Günlük müşteri,
- √ Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgeler.

Buna göre, maddede her bir belge için özel usulsüzlük cezası kesileceği şeklinde yapılan düzenleme belge nev'ini belirlemek için yapılmış olup, aynı nev'i belgenin düzenlenmediğinin tespiti halinde tespit sayısının esas alınması gerekmektedir.

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 353'üncü maddesinin (1) ve (2). Numaralı bentlerin de yer alan fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmamasına ilişkin özel usulsüzlük cezalarının miktarları 01.08.2022 den itibaren aşağıdaki tutarlarda artırılmıştır.

353/1-1 madde	353/1-2 Madde	353/2 Madde
----------------------	----------------------	--------------------

Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun (7338 sayılı kanunun 40 ıncı maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 26.10.2021) 227, 231 ve 234 üncü maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için (7417 sayılı kanunun 27 nci maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 01.08.2022) 1.000 Türk lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.	Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı (7417 sayılı kanunun 27 nci maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 01.08.2022) 500.000 Türk lirasını geçemez.	Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu haller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde, her bir belge için (7417 sayılı kanunun 27 nci maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 01.08.2022) 1.000 Türk lirası özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için (7417 sayılı kanunun 27 nci maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 01.08.2022) 50.000 Türk lirasını, bir takvim yılı içinde ise (7417 sayılı kanunun 27 nci maddesiyle değişik ibare; Yürürlük: 01.08.2022) 500.000 Türk lirasını geçemez.
---	---	--

II.3. Mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (7) ve (9) numaralı bentlerinde yer alan zorunluluklara uymayanlar hakkında uygulanan özel usulsüzlük cezaları

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (7) ve (9) numaralı bentlerinde yer alan zorunluluklara uymayanlar hakkında söz konusu Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre uygulanan özel usulsüzlük cezalarının miktarları 01.08.2022 tarihinden geçerli olmak üzere artırılmıştır.

Buna göre, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi mucibince, mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlara, (1) ve (2) numaralı bentlerde yer alan özel usulsüzlük cezasının 5 katı, (3) numaralı bentte yer alan özel usulsüzlük cezasının 2 katı uygulanır.

Mükerrer 355 maddesi	Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı
Bir numaralı bendine göre	3.400.-TL X 5 = 17.000.- TL
İki numaralı bendine göre	1.700.-TL X 5 = 8.500.- TL
Üç numaralı bendine göre	880.-TL X 5 = 4.400.-TL

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 inci maddesine göre, Tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin gerçek faydalanıcı bilgisinin güncel, tam ve doğru bir şekilde tespit edilebilmesi için **gerçek faydalanıcının** kapsamını belirlemeye, bu kapsama girenlerin bildirilmesi zorunluluğunu getirmeye, bildirim içerik, format, standart, verilme süresi ve yöntemini belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bildirim verme yükümlülüğünü sektör, mükellef grupları ve mükellefiyet durumları itibarıyla belirlemeye, bu bent kapsamındaki bilgi ve bildirimlerin elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi yükümlülüğü getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi ile getirilen zorunluluklara uymayanlara (1) numaralı bentte yer alan özel usulsüzlük cezasının 3 katı uygulanır.

Mükerrer 355 maddesi	Özel Usulsüzlük Cezası Tutarı
Mükerrer 257 inci maddesi (9) numaralı bendine göre	3.400.-TL X 3 = 10.200.- TL

Dip Notlar:

[1] Muharrem ÖZDEMİR, Manisa E. Defterdarı, YMM, Vergi Tekniği Kitabı, 2021 baskı,
